

Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami

VÝROČNÍ ZPRÁVA

za rok 2022

1. Úvod

Rok 2022 byl pro naši organizaci obdobím plných dynamických změn. Díky vlastní zvýšené aktivitě, ale i s ohledem na odeznění pandemie onemocnění COVID19, se nám podařilo výrazně zlepšit většinu sledovaných ukazatelů a zejména návštěvnost. Dohromady k nám zavítalo **8486 návštěvníků**, což reprezentuje meziroční **nárůst o 282,4%**. Návštěvnost jsme tedy téměř ztrojnásobili a podařilo se nám ji přibližně o 25% navýšit i v porovnání s předcovidovými roky. Do návštěvnosti nezahrnujeme návštěvníky parku, kteří nenavštíví naše expozice nebo akce a jejichž počet byl v roce 2023 odhadem 12-13 tisíc. Náš park slouží pro běžnou rekreaci místních obyvatel i jako turistický cíl (vede přes něj modrá turistická značka a dvě poutní cesty - do Santiaga da Compostela a na Svatou horu u Příbrami).

Růst návštěvnosti potvrzuje také **růst vlastních příjmů**, ty se nám podařilo v roce 2022 zvýšit více než pětkrát. **Stouply o 514,7%**. Vyšší nárůst příjmů v porovnání s návštěvností souvisí zejména se zprovozněním kavárny ve Sládkovně, zavedením plateb kartou, zatraktivněním sortimentu v muzejním obchodě a také se zdražením vstupného.

Příčin výrazného nárůstu návštěvnosti je celá řada. Předně je to bohatý program. V PAD se konalo v uplynulém roce 63 kulturních a vzdělávacích akcí a 12 svateb. Otevřeli jsme 3 nové výstavy a více než dvojnásobně stoupla i běžná návštěvnost expozic. Prostřednictvím aplikace pro rozšířenou realitu Vysoká – Říše zvuků a hry Křížem krážem zámeckým parkem jsme zatraktivnili také naši exteriérovou nabídku.

Pozitivní dopad na zájem veřejnosti mají i naše systematické aktivity v oblasti PR a marketingu. Pravidelně oslovujeme média prostřednictvím tiskových zpráv, jsme aktivní na sociálních sítích, vytvořili jsme nové webové stránky a veřejnost kontaktujeme také prostřednictvím tištěné reklamy (plakáty, letáky city lighty, nové reklamní poutače).

Program památníku se nám v uplynulém roce podařilo výrazně oživit. Hlavními úkoly pro následující a další roky nicméně zůstávají nutné investice do budov a parku.

2. Obnova budovy a parku

Kounicova vila (zámeček)

V roce 2023 proběhly v Kounicově vile jen nejnutnější opravy a úpravy: např. čištění okapů, oprava bosáže pod balkónem, vytvoření nového elektrického okruhu pro napájení venkovních akcí.

Důležitou změnou byla demontáž staré stálé expozice, která probíhala na přelomu roku 2022 a 2023. Odhalili jsme při ní původní zámeckou dispozici prvního patra a jeho stavebně technický stav. Pracujeme na scénáři nové stálé expozice. Vzhledem ke kondici objektu se jeví účelné zahrnout tyto práce do projektu celkové rekonstrukce zámečku. Ve spolupráci s architektem jsme již vytvořili základní rozpočtový odhad investičního záměru.

Sládkovna

Na letní sezónu 2022 jsme po delší pauze otevřeli kavárnu ve Sládkovně. S tím souvisely některé nejnutnější investice do jejího vybavení. Zakoupili jsme novou skleněnou vitrínu, kávovar, myčku, bar a nový nábytek pro venkovní sezení. Před sezónou 2023 je ještě nutné dodělat novou elektroinstalaci, tak aby odpovídala aktuálním normám. V plánu máme také pořízení nového nábytku do interiéru či pořízení skládacích zahradních křesílek.

Park

Vedle běžné údržby jsme v našem parku v roce 2022 realizovali odbahnění obou jezírek. Také se nám podařilo odstranit velkou hromadu zeminy ve východní části parku, kterou jsme zarovnali nedalekou propadlinu v terénu. Pro účely parku jsme zakoupili kontejner pro biologický odpad a také nový drtič větví.

Vlivem vichřice v parku spadlo několik stromů, několik stromů ve velmi špatném a ohrožujícím stavu jsme také museli pokácet. Některé stromy jsme také vysadili. Vedle zámečku návštěvníci mohou nově obdivovat např. Dvořákovu hrušku, na jejíž výsadbu přispělo Dvořákovo rodiště, obec Nelahoves a jež byla vysazena v květnu 2022 za přítomnosti p. hejtmanky Peckové, starosty Nelahovsi p. Bryndy a starostky Vysoké u Příbramě p. Krejčové.

V roce 2022 jsme dokončili generální plán obnovy parku, který byl průběžně konzultován s památkáři i veřejností. Prioritou je pro nás nyní připojení našich objektů přes park na obecní vodovod a kanalizaci (v průběhu roku 2023 bude dokončeno vedení sítí až k bráně památníku a bude možné se k nim připojit). Rádi bychom realizovali také obnovu páteřní osy parku (obnova území kolem budov Sládkovny a zámečku, obnova hlavní dubové aleje a cesty). Výhledově bychom pak chtěli kompletně obnovit síť cest v parku, vybudovat ve východní části parku přírodní amfiteátr, vybudovat domeček pro pávy, vybudovat novou branku do parku, aj. Plán obnovy je pro případné zájemce na vyžádání k dispozici.

3. Výstavní a prezentační činnost

Krátkodobé výstavy

Památník Antonína Dvořáka realizoval v roce 2022 tři krátkodobé výstavy

Do Nového světa!

21. 4. – 16. 10. 2022

návštěvnost: 4000 osob

Sládek a Dvořák v rukopisech

30. 7. – 31. 8. 2022

návštěvnost: 858 osob

Vodníci

28. 10. 2022 – 2. 4. 2023

návštěvnost: výstava probíhá

Krátkodobé výstavy se těšily zvýšené pozornosti návštěvníků i medií. V rámci hlavní sezónní výstavy Do Nového světa! jsme vystavili celou řadu unikátních předmětů: Dvořákovy lodní kufry, Dvořákův lodní lístek, Dvořákův cestovní pas, Dvořákův dopis ze Spillville na Vysokou, kámen z krocení řeky ve Spillville, aj. Výjimečné exponáty zdobí také výstavu Vodníci, v rámci, které mohou návštěvníci vidět kostýmy, scénické makety, obrazy, loutky aj.

Předměty do našich výstav zapůjčila celá řada tuzemských i zahraničních organizací, ale i soukromých osob. Klíčovými partnery pro nás byly Národní muzeum a Památník národního písemnictví.

Vysoká - Říše zvuků

Od 8. 9. nabízíme návštěvníkům mobilní aplikaci pro rozšířenou realitu Vysoká - Říše zvuků. Nabízí tři základní varianty (dětská linka, naučná stezka, Říše zvuků). Během procházky Vysokou a okolím návštěvník poslouchá Dvořákovu hudbu a edukativní texty. Může si zahrát také několik her nebo si virtuálně zrekonstruovat podobu budovy Dvorku, ve kterém pobýval Antonín Dvořák, a který dnes již bohužel nestojí. Od září do prosince 2022 aplikaci využilo 270 osob, nárůst uživatelů očekáváme spolu s letní sezónou 2023.

Křížem krážem zámeckým parkem

Na letní sezonu jsme v parku umístili také interaktivní hru pro děti Křížem krážem zámeckým parkem. Děti sbíraly na různých stanovištích dvořákovské pexeso a prostřednictvím kvízových otázek luštily tajenku. Hru si zahrálo 65 osob. Na sezónu 2023 hru obnovíme.

Plán výstav pro rok 2023

Martin Andrlé (fotografická výstava)
24. 3. – 10. 9. 2023

Antonín Dvořák Superstar (projevy uznání, které se dostaly A. Dvořákovi a jeho odraz
v umění a kultuře)
20. 4. – 8. 10. 2023

Houslistka a spisovatel (Ervína Benešová Brokešová a Karel Beneš)
od června 2023

Exteriérová výstava o životě včel v parku PAD
od června 2023

Drobnější sezónní výstava v galerii ve Sládkovně
červen 2023 – září 2023

Přenesená výstava (výstava partnerské organizace)
říjen 2023 - březen 2023

Stálá expozice

Stará stálá expozice byla deinstalována. Aktuálně pracujeme na nové. Do jejího otevření budou v prostorách prvního patra památníku instalovány krátkodobé výstavy. Prostor jsme také začali využívat ke společenským a kulturním akcím.

4. Doprovodný program

Kulturní akce

V památníku proběhly v roce 2023 kulturní akce všech typů. Dohromady jsme napočítali 63 různých akcí a aktivit, jichž se účastnili stovky umělců a přednášejících. Níže uvádíme přehled počtu pořadů (V rámci jedné celodenní akce mohlo proběhnout více jednotlivých akcí):

Koncerty: 27

Přednášky a komentované procházky: 19

Divadelní představení: 5

Operní představení: 5

Workshopy pro veřejnost: 4

Vernisáže: 3

Další nezařazené akce: 3

celkem: 63 akcí, 3353 návštěvníků

Nejúspěšnější akcí roku byla inscenace Dvořákovy Rusalky v rámci Středočeského kulturního léta 2022, kterou připravil spolek Opera studio Praha ve spolupráci s místními spolky a žáky ZUŠ. Všechna představení byla vyprodána a dohromady je navštívilo 1611 diváků. Mezi úspěšné akce se řadí také Muzejní noc (280 návštěvníků) či vánoční koncerty (dohromady 148 diváků). Propady návštěvnosti akcí jsme vysledovali v druhé polovině srpna v souvislosti s přívalovými dešti, které zasáhly náš region.

Důležitou součástí kulturního a společenského života památníku je také pořádání svateb.

celkem: 12 obřadů, 288 svatebčanů

Edukační aktivity

Památník Antonína Dvořáka nabízí okolním školám spolupráci při náplni školních vzdělávacích programů ať formou edukačních programů ke stálé expozici, ale i ke krátkodobým výstavám, nebo také formou projektových dnů, které vytváříme v kooperaci se školami.

Zároveň se podílíme na organizaci hudební přehlídky žáků místních základních uměleckých škol Vysoká Pomněnka. V květnu 2022 jsme realizovali cyklus koncertů pro školy, během kterého měli žáci možnost vyslechnout vybrané skladby z tvorby Antonína Dvořáka doplněné mluveným slovem. Do edukačních aktivit jsme se rozhodli zapojit i venkovní prostory prostřednictvím aplikace Vysoká – Říše zvuků a sezónní hry pro děti Křížem kráčem zámeckým parkem.

V průběhu roku jsme uspořádali několik krátkodobých akcí napříč věkovými skupinami. Ve spolupráci s Knihovnou Jana Drdy v Příbrami proběhl 1. května tradiční pochod na Vysokou zakončený komentovanou prohlídkou a koncertem žáků ZUŠ na památníku. V rámci Dne Nelahozevsi jsme navázali kontakt s dalšími paměťovými institucemi věnujícími se Dvořákovi, program zahrnoval společné sázení stromu, přednášky odborníků a koncert. Už poněkolidáté se památník zapojil do Noci muzeí, tentokrát s hudebním programem, dílnou pro děti a komentovanými prohlídkami nové výstavy s autory. Přednáškou a slavnostním otevřením aplikace Vysoká – Říše zvuků jsme oslavili skladatelovi 181. narozeniny. Mimo jiné jsme také pro dětské i dospělé publikum v průběhu roku připravili komentované procházky po okolí památníku.

Celkem jsme v roce 2022 na památníku přivítali 23 školních skupin, uspořádali 5 výchovně vzdělávacích koncertů pro školy a zorganizovali dalších 7 akcí a aktivit pro širší veřejnost. Edukační programy pro školní skupiny navštívilo celkem **533 žáků a studentů**, celkem edukační programy a aktivity navštívilo **1 409 návštěvníků** napříč věkovými kategoriemi.

Svého druhu edukační aktivitou bylo také uvádění Rusalky v rámci Středočeského kulturního léta 2022. Do přípravy inscenace byly totiž zapojeny místní spolky a ZUŠ.

5. Práce se sbírkou a knihovnou

V roce 2023 u nás pokračovala inventura uměleckých a sbírkových předmětů. Při této příležitosti se nám podařilo dohledat a zaevidovat některé předměty, které byly považovány za ztracené. Jedná se zejména o konvolut dopisů Otakara Dvořáka do Spillville ze 40. a 50. let 20. století.

Dne 8. prosince 2022 ředitel památníku jmenoval nový Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost. Jeho složení je následující.

Veronika Vejvodová, Národní muzeum, předsedkyně sboru, muzikoložka

Eleonore Kinsky, House of Lobkowicz, muzikoložka

Jan Kachlík, Ministerstvo kultury, muzikolog

Martin Pros, Klub sběratelů autogramů, sběratel a právník

Zděněk Vacek, Památník Karla Čapka ve Staré Huti u Dobříše, novinář a ředitel muzea

Na svém prvním zasedání poradní sbor navrhl zařadit do sbírky památníku **5 předmětů** ze staré zásoby muzea.

- Dopis Václava Kounice a Josefíny Kounicové Antonínovi a Anně Dvořákovým z 11. 6. 1892
- Architektonické plány budovy Dvorku na Vysoké, kde pobýval i Antonín Dvořák (Čeněk Gregor, schváleny 1879)
- Soubor dopisů, napsaných Dvořákovým synem Otakarem panu Bedřichovi Kalovi do Spillville v USA (1947-1961)
- Podobizna Antonína Dvořáka od brněnského malíře Jaroslava Krále (30. léta 20. století)
- Busta Antonína Dvořáka od Antonína Lhotáka (1960, odlitek 2006)

Knihovna památníku získala v roce 2022 dotaci Ministerstva kultury na pořízení knihovnického systému Tritius, díky kterému je možné vyhledávat ve fondech knihovny online. Knihovna také začala přispívat do Souborného katalogu České republiky. Celkový počet přírůstků do knihovního fondu za rok 2022 činil **40 kusů, z toho 23 knih, 3 hudebniny, 14 AV medií**. Knihovna je otevřena pro veřejnost každé pondělí nebo po domluvě.

6. Organizace a řízení instituce

Personální situace

Památník Antonína Dvořáka má v tuto chvíli 4,5 pracovních úvazků. S dalšími zaměstnanci (zejména průvodci) uzavírá DPP/DPČ.

Když jsou všichni kmenoví zaměstnanci přítomni na pracovišti, jedná o přiměřený počet. V takto malém týmu však nastávají výraznější problémy v případě náhlého onemocnění, odchodu zaměstnance nebo jiné krizové situace. Výhledově by proto bylo vhodné přijmout další pracovníky (ve výši 1 úvazku) a situaci stabilizovat.

Vzdělávání zaměstnanců

Zaměstnanci se účastnili školení v těchto oblastech: řízení zaměstnanců, správa sociálních sítí, edukační programy). Pracovník muzea se zúčastnil také muzejního kongresu ICOM Prague 2022. Dle zákona zaměstnanci absolvují také další nezbytná školení (BOZP a PO, školení řidičů, aj.)

S ohledem na přípravu nové expozice absolvoval ředitel a kurátorka také služební cestu do Vídně, kde se seznámili se zdejšími expozicemi věnovanými hudbě.

7. Přehled hospodaření

Památník Antonína Dvořáka hospodařil v roce 2022 s finančními prostředky ve výši 9 139,17 tis. Kč ve složení:

příjmy celkem:	9 139,17 tis. Kč
příspěvek na provoz:	7 709,24
dotace z Ministerstva kultury	168,00
dotace ze Státního kulturního fondu	15,00
čerpání fondů	59,77
Z toho: z fondu investic na opravy a udržování ve výši:	34,00
z rezervního fondu z ostatních titulů-peněžní dar neúčelový	25,77
vlastní příjmy:	1 187,16
prodej služeb (vstupné, svatební obřady)	717,83
Výnosy z pronájmu	8,50
prodej upomínkových předmětů (CD aj., hospodářská činnost)	321,97
Ostatní výnosy z činnosti	40,97
úroky	97,89
.	.
Uvedené prostředky byly použity následovně:	
Náklady celkem:	8 937,67 tis. Kč
spotřeba materiálu	302,72

spotřeba elektrické energie	484,14
prodané zboží	188,00
opravy a údržba	275,05
cestovní náhrady	15,62
náklady na prezentaci	53,15
služby	3 021,72
osobní náklady	3 913,46
odpisy	399,95
ostatní náklady	126,51
náklady z DHM	157,35
Výsledek hospodaření – zisk	201,50 tis. Kč

8. Poděkování

Ve všech oblastech činnosti je nám klíčovým partnerem náš zřizovatel, tedy Středočeský kraj. Významně a nad rámec běžného provozního rozpočtu podporuje naše aktivity. Nejvyššími částkami v naší organizaci v uplynulém roce podpořil inscenaci Rusalky a vývoj aplikace Vysoká – Říše zvuků. Náš dík Středočeskému kraji patří také za soustavnou metodickou pomoc a organizaci bezplatných školení pro naše zaměstnance.

Dále bychom chtěli poděkovat Ministerstvu kultury, které podpořilo mimo jiné naši výstavu Do Nového světa! a Obci Vysoká u Příbramě, která nám poskytla neúčelový finanční dar a spolupracuje s námi na celé řadě kulturních a společenských akcí.

Poděkování za podporu ovšem patří řadě dalších organizací a jednotlivců. A pochopitelně také všem návštěvníkům, kteří si k nám stále častěji nacházejí cestu.

Výroční zprávu Památníku Antonína Dvořáka zpracovali jeho zaměstnanci. Za její správnost ručí ředitel Mgr. Vojtěch Poláček

Mgr. Vojtěch Poláček
ředitel Památníku Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami
28. 2. 2023, Vysoká u Příbrami